
Državni izpitni center

SPOMLADANSKI IZPITNI ROK

ZGODOVINA

NAVODILA ZA OCENJEVANJE

Petek, 7. junij 2024

SPLOŠNA MATURA

Moderirana različica

IZPITNA POLA 1**Obča zgodovina****Etnične, družbene in gospodarske spremembe**

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
1	1	♦ B	
	1	♦ D	
	1	♦ E	
Skupaj	3		

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
2.1	1	♦ tlaka ♦ dajatve / mala pravda / velika pravda / desetina	Za obe navedbi 1 točka.
2.2	1	ena od: ♦ Zemljiška gospostva so bila gospodarsko samozadostna / samooskrbna. ♦ Zemljiška gospostva so imela vse, kar so potrebovala. ♦ Na zemljiškem gospostvu so pridelali / izdelali vse, kar so potrebovali. ...	
Skupaj	2		

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
3.1	1	dve od: ♦ izsuševanje (močvirij) ♦ izsekavanje / krčenje gozda ♦ krčenje goščav ♦ požiganje ...	
3.2	1	♦ zunanja / agrarna / načrtna kolonizacija	
3.3	1	ena od: ♦ Ta kolonizacija je povzročila nastanek etničnih otokov. ♦ Ta kolonizacija je povzročila nastanek jezikovnih otokov. ♦ Tej kolonizaciji je sledil demografski upad domačega prebivalstva. ♦ V tej kolonizaciji je potekalo načrtno preseljevanje prebivalstva. ...	
Skupaj	3		

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
4.1	1	dve od: ♦ mojstrski izpit ♦ prispevek v cehovsko blagajno ♦ nabrati so si morali dovolj izkušenj ...	
4.2	1	dve od: ♦ varovanje članov ceha pred tujo konkurenco ♦ skrb za vdove in sirote umrlih članov ceha ♦ skrb za usposabljanje vajencev in pomočnikov ♦ skrb za obrambo mesta ...	

4.3	1	ena od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ Cehi so zavirali razvoj konkurence. ♦ Cehi so imeli zelo stroge predpise za napredovanje iz vajenca v mojstra. ♦ Z ročnim delom so cehi zavirali sodobnejše načine proizvodnje. ♦ Cehi so onemogočali svobodno ponudbo in povpraševanje. ♦ Cehovska ponudba ni zadostila povpraševanju. ... 	
Skupaj	3		

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
5.1	1	dve od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ Na Apeninskem polotoku je bilo veliko izobražencev. ♦ Na Apeninskem polotoku so bila bogata mesta / je bilo bogato meščanstvo. ♦ Na Apeninskem polotoku je bilo razvito mecenstvo / so vlagali denar v umetnost. ♦ Po padcu Carigrada so bizantinski umetniki / učenjaki našli zatočišče na Apeninskem polotoku. ♦ Na Apeninskem polotoku se je razvila kapitalistična proizvodnja. ... 	
5.2	1	♦ Humanistični pogled je bil osredotočen na človeka / tostransko življenje, sholastični pogled je bil osredotočen na Boga / onostransko življenje.	
Skupaj	2		

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
6	3	<ul style="list-style-type: none"> ♦ F ♦ B ♦ A ♦ E ♦ C ♦ D 	Za šest pravih rešitev 3 točke, za pet ali štiri 2 točki, za tri ali dve 1 točka.

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
7.1	1	dve od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ svilna pot ♦ dišavna pot ♦ jantarjeva / jantarna pot 	
7.2	1	tri od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ karavele ♦ karake ♦ kvadrant ♦ sekstant ♦ astrolab ♦ izpopolnjeni zemljevidi ♦ boljša jadra ♦ kompas ... 	

7.3	1	ena od: ♦ Zaradi turške osvojitve Bizanca je bil evropskim trgovcem onemogočen dostop do orientalskega blaga / začimb / dišav / luksuznih izdelkov. ♦ Turki so zaprli trgovske poti med Evropo in Azijo. ♦ Turki so zahtevali plačevanje carin. ...	
Skupaj	3		

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila	
8		A ŠPANIJA	B PORTUGALSKA	
	1	dve od: ♦ (Krištof) Kolumb ♦ (Ferdinand) Magellan ♦ (Vasco Núñez de) Balboa ♦ (Amerigo) Vespucci ...	dve od: ♦ (Pedro) Cabral ♦ (Bartolomeo) Diaz ♦ (Vasco) da Gama ♦ (Henrik) Pomorščak ...	
	1	dve od: ♦ Pomorščaki na ladjah niso imeli sveže vode. ♦ Pomorščaki so na ladjah jedli slabo hrano. ♦ Na ladjah je bila slaba higiena. ♦ Na ladjah so bile razširjene podgane. ♦ Na potovanjih je več mornarjev zblaznelo. ♦ Pomorščaki so imeli težave s skorbutom / pomanjkanjem vitamina C. ...	dve od: ♦ Pomorščaki na ladjah niso imeli sveže vode. ♦ Pomorščaki so na ladjah jedli slabo hrano. ♦ Na ladjah je bila slaba higiena. ♦ Na ladjah so bile razširjene podgane. ♦ Na potovanjih je več mornarjev zblaznelo. ♦ Pomorščaki so imeli težave s skorbutom / pomanjkanjem vitamina C. ...	
	1	dve od: ♦ konec rekonkviste ♦ interesi Krištofa Kolumba ♦ izboljšave pri gradnji ladij ♦ ugodna geografska lega ob Atlantiku ♦ naklonjena državna politika / finančna podpora vladarjev (namenjena za odprave) ...	dve od: ♦ izboljšave pri gradnji ladij ♦ naklonjena državna politika / finančna podpora vladarjev (namenjena za odprave) ♦ ugodna geografska lega ob Atlantiku ...	
	1	ena od: ♦ Dobili so ozemlje Južne Amerike, in sicer zahodno od 46. poldnevnik. ...	ena od: ♦ Dobili so ozemlje Južne Amerike, in sicer vzhodno od 46. poldnevnik. ...	
	1	♦ Najbolj razširjen jezik je španščina.	♦ Najbolj razširjen jezik je portugalščina.	
Skupaj	5			

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
9.1	1	dve od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ Konkvistadorji so uničevali staroselske / indijanske kulture / civilizacije. ♦ Konkvistadorji so uničili staroselske / indijanske države / mesta. ♦ Konkvistadorji so ropali staroselska / indijanska plemena. ♦ Konkvistadorji so si prilaščali staroselsko / indijansko zlato / srebro. ♦ Konkvistadorji so pobijali staroselce / Indijance. ... 	
9.2	1	dve od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ Španci / Portugalci so se naseljevali v Južno Ameriko. ♦ Število staroselcev / Indijancev je močno upadlo. ♦ V Južno Ameriko so naseljevali temnopolte afriške sužnje. ♦ Na koloniziranih ozemljih je prišlo do mešanja ras. ... 	
Skupaj	2		

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
10.1	1	ena od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ Veliko sužnjev je umrlo zaradi prenatrpanosti ladij / jadrnic. ♦ Veliko sužnjev je umrlo zaradi pomanjkanja vode / hrane. ... 	
10.2	1	ena od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ Afriški sužnji so bili fizično močnejši od domače delovne sile. ♦ Afriški sužnji so bili odpornejši od domače delovne sile. ♦ Afriški sužnji so bili bolj vzdržljivi kot domača delovna sila. ... 	
Skupaj	2		

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
11.1	1	dve od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ konec prodaje odpustkov ♦ konec nalaganja pokore mrtvim ♦ revna / skromna Cerkev ♦ odprava simonije ♦ reforma zakramentov ♦ odprava celibata ♦ reforma papeštva / papež ni nezmotljiv ... 	
11.2	1	ena od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ Podložniki so morali sprejeti vero svojih knezov. ♦ Čigar dežela, tega vera. / Cuius regio, eius religio. ♦ Katoliška in luteranska veroizpoved sta postali enakopravni. ♦ Kdor ni želel sprejeti vere deželnega kneza, se je lahko izselil. ♦ Cerkevne posesti, ki so si jih prisvojili protestanti, so ostale v njihovi lasti. ... 	
Skupaj	2		

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
12.1	1	ena od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ Papež Henriku VIII. ni želel razveljaviti zakona. ♦ Henrik VIII. se je želel še enkrat poročiti, ker ni imel moškega potomca. ... 	
12.2	1	tri od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ Kralj je poglavar Anglikanske cerkve. ♦ Anglikanska cerkev je odpravila samostane. ♦ Premoženje Anglikanske cerkve je bilo prodano v korist kralja. ♦ Anglikanska cerkev nima celibata. ♦ Anglikanska cerkev ne priznava rimskega papeža (kot svojega poglavarja). ♦ Uporaba angleškega jezika v liturgiji. ... 	
Skupaj	2		

Vzpon meščanstva in uveljavitev parlamentarizma

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
13	1	ena od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ Montesquieu je zagovarjal delitev oblasti zaradi strahu pred absolutizmom / tiranijo. ♦ Menil je, da posamezne veje oblasti ne smejo biti združene v rokah enega posameznika. ... 	

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
14.1	1	tri od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ Boston ♦ Philadelphia ♦ Fort Rupert ♦ Fort Albany ♦ Jamestown ♦ Charlestown ... 	
14.2	1	ena od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ Angleške kolonije so imele svojega guvernerja. ♦ Angleške kolonije niso imele predstavnikov v angleškem parlamentu. ♦ Angleške kolonije niso smele trgovati z drugimi državami. ♦ Angleške kolonije niso smele kovati svojega denarja. ... 	
Skupaj	2		

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
15.1	1	ena od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ (Thomas) Jefferson ♦ (Benjamin) Franklin ♦ (John) Adams ... 	
15.2	1	dve od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ Temeljila je na načelu svobode. ♦ Temeljila je na načelu enakosti (pred zakonom). ♦ Zagovarjala je pravico do življenja. ♦ Zagovarjala je pravico spremeniti / odpraviti škodljivo vladavino. ♦ Zagovarjala je, da oblast izvira iz ljudstva. ... 	
Skupaj	2		

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
		A USTAVNA MONARHIJA	B REPUBLIKA
16.1	1	♦ 1791	♦ 1792
16.2	1	ena od: ♦ ostal je brez absolutistične oblasti ♦ vodil je centralno državno upravo ♦ imel je izvršno oblast ♦ imel je pravico veta ...	ena od: ♦ bil je odstavljen ♦ zaprli so ga ♦ sodili so mu ♦ bil je obglavljen ...
16.3	1	♦ ustavodajna / zakonodajna skupščina	♦ (narodni) konvent
16.4	1	dve od: ♦ Odpravljene so bile cehi. ♦ Določen je bil zemljiški davek. ♦ Odpravljene so bile notranje carine. ♦ Uvedli so enoten merski sistem. ♦ Plemičem so odvzeli zemljo. ♦ Duhovščini so odvzeli zemljo. ♦ Uvedli so denarne obveznice (nadomestile so kovan denar). ...	dve od: ♦ Določili so maksimalne cene. ♦ Določili so maksimalne mezde. ♦ Odpravili so fevdalne dajatve brez odkupa. ♦ Bogatejšim prebivalcem so zaplenili premoženje. ♦ Postavljali so vojaške manufakture. ...
Skupaj	4		

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
17	1	♦ giljotina	

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
18.1	1	tri od: ♦ Cerkev je priznala uradniški položaj duhovščine. ♦ Napoleon je dovolil cerkveno delovanje. ♦ Cerkev se je odpovedala imetju, nacionaliziranemu med revolucijo. ♦ Cerkev je priznala revolucionarne spremembe v Franciji. ♦ Cerkev je dobila svobodo bogoslužja. ♦ Napoleon je obnovil papeško državo. ♦ Škofije so se morale ujemati z upravno razdelitvijo države. ♦ Prvi konzul / Napoleon je imel pravico imenovati škofe. ♦ Škofje so morali priseči zvestobo državi. ...	
18.2	1	ena od: ♦ Napoleon je sklenil konkordat, ker je želel, da ga papež okrona za cesarja. ...	
Skupaj	2		

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
19	1	♦ B	
	1	♦ C	
	1	♦ E	
Skupaj	3		

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
20.1	1	dve od: ♦ Francija si je zagotovila kopensko povezavo proti vzhodu / Osmanskemu cesarstvu. ♦ Francija je gospodarsko oslabilo Avstrijo. ♦ Francija je Avstriji preprečila dostop do (Jadranskega) morja. ♦ Francija je s celinsko zaporo preprečila Avstriji trgovanje z Anglijo. ...	
20.2	1	dve od: ♦ Kranjska ♦ Goriška ♦ (zahodna) Koroška	
Skupaj	2		

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
21	3	♦ B ♦ D ♦ C ♦ F ♦ A ♦ E	Za šest pravih rešitev 3 točke, za pet ali štiri 2 točki, za tri ali dve 1 točka.

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
22	1	dve od: ♦ Uvedena je bila stroga cenzura (govora / tiska). ♦ Država je nadzirala javno delujoče posameznike. ♦ Napredne / liberalne ideje so bile preganjane. ♦ Država je imela veliko mrežo ovaduhov. ♦ Policija je nadzorovala življenje posameznikov. ♦ Država je imela nadzor nad šolami. ...	

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
23.1	1	♦ liberalizem / liberalna ideologija	
23.2	1	ena od: ♦ Liberalizem je poudarjal posameznikovo svobodo. ♦ Liberalizem se je zavzemal za svobodo govora / mišljenja / tiska. ♦ Liberalizem je posamezniku dajal prednost pred državo. ♦ Liberalizem se je zavzemal za ločitev Cerkve od države. ♦ Liberalizem se je zavzemal za omejitev absolutne oblasti vladarja. ...	
Skupaj	2		

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
24	2	♦ A ♦ B ♦ B ♦ A	Za štiri pravilne rešitve 2 točki, za dve ali tri 1 točka.

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
25	3	♦ 1773 ♦ 1789 ♦ 1648 ♦ 1498 ♦ 1545 ♦ 1804	Za šest pravilnih rešitev 3 točke, za pet ali štiri 2 točki, za tri ali dve 1 točka.

Skupno število točk IP 1: 60

IZPITNA POLA 2**Narodna zgodovina****Antična kulturna dediščina na tleh današnje Slovenije**

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
1	1	♦ A	
	1	♦ B	
	1	♦ E	
Skupaj	3		

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
2.1	1	♦ Aquilea / Akvileja / Oglej	
2.2	1	ena od: ♦ To ozemlje je bilo izhodišče za nadaljnja rimska osvajanja. ♦ To ozemlje je bilo izhodišče za rimski prodor na sever / v Vzhodne Alpe. ♦ To ozemlje je bilo izhodišče za rimski prodor na vzhod / v Podonavje. ♦ To ozemlje je bilo izhodišče za rimski prodor na jug / Balkan. ♦ To ozemlje je bilo branik pred vdori germanskih ljudstev. ♦ To ozemlje je bilo branik pred vdori ljudstev s severa / z vzhoda. ...	
2.3	1	tri od: ♦ Itali(j)a / Deseta regija / Regio X ♦ Norik ♦ Panoni(j)a / Panonija prima ♦ Savia ...	
Skupaj	3		

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
3.1	1	ena od: ♦ Mesta so bila središča rimske oblasti / upravna središča. ♦ Mesta so omogočala vojaški nadzor. ♦ Mesta so bila gospodarska središča. ♦ Iz mest se je širila rimska kultura / romanizacija. ...	
3.2	1	tri od: ♦ Tloris mesta je bil (običajno) pravokotne oblike. ♦ Mesta so imela obzidje / obrambne jarke. ♦ Središče mestnega življenja je bil forum. ♦ Okoli foruma so bile upravne zgradbe / trgovine / obrtne delavnice / gostilne. ♦ V mestih so bila svetišča. ♦ V mestih so bile stanovanjske četrti. ♦ Mesta so imela vodovod. ♦ Mesta so imela kanalizacijo. ...	

3.3	1	ena od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ Prebivalci municipija so bili poldržavljeni / polovični državljani, prebivalci kolonije pa so bili polnopravni državljani. ♦ Prebivalci municipijev so bili brez političnih pravic, prebivalci kolonij pa so imeli politične pravice. ♦ Municipij je upravljala staroselska elita, kolonijo pa rimska elita. ... 	
Skupaj	3		

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
4	2	<ul style="list-style-type: none"> ♦ D ♦ A ♦ C ♦ B 	Za štiri pravilne rešitve 2 točki, za tri ali dve 1 točka.

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
5.1	1	ena od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ dveletno kolobarjenje ♦ plug / pluzno poljedelstvo 	
5.2	1	dve od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ oljka ♦ vinska trta / trs ♦ jablana ♦ hruška ♦ figa ♦ breskev ♦ marelica ... 	
Skupaj	2		

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
6	1	ena od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ Claustra Alpium Iuliarum ♦ sistem alpskih / kraških zapor 	

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
7.1	1	♦ na Ptuju (in v njegovi okolici)	
7.2	1	ena od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ Mitraizem je bil monoteistična religija. ♦ To je bilo verovanje v enega boga. ♦ Rimsko verovanje je bilo politeistično. 	
7.3	1	ena od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ Mitraizem je bil prepovedan. ♦ Mitraizem je izpodrinilo krščanstvo. ♦ Mitreji so bili porušeni. ... 	
Skupaj	3		

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
8.1	1	ena od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ Bog naj bi z vetrom pomagal krščanskemu cesarju Teodoziju. ♦ Veter, ki je pihal v prid Teodozijevo vojski, naj bi bil božje delo. ♦ Teodozij se je z molitvijo obrnil po pomoč k bogu in ta naj bi ga uslišal. ♦ Bog je priskočil na pomoč Teodoziju, ker je bil kristjan. ... 	
8.2	1	ena od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ Krščanstvo se je uveljavilo kot edina dovoljena religija v rimskem imperiju. ♦ Krščanstvo je dokončno prevladalo. ♦ Poganstvo je bilo dokončno premagano. ... 	
Skupaj	2		

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
9	1	ena od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ v (utrjena) višinska naselja / refugije ♦ v obalna mesta ♦ v odročnejše kraje ♦ v gradišča ... 	

Razvoj zgodovinskih dežel in Slovenci

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
10.1	1	tri od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ Langobardi ♦ Bavarci ♦ Avari / Obri ♦ Romani / romansko prebivalstvo 	
10.2	1	ena od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ (pol)zemljanke ♦ kolibe, vkopane v zemljo ♦ preprosta / enoprostorna bivališča ... 	
10.3	1	ena od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ Obdelovalne površine so pridobivali s požiganjem. ♦ Zemljo so obdelovali z ralom. ♦ Od staroselcev so prevzeli dveletno kolobarjenje. ... 	
Skupaj	3		

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
11.1	1	ena od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ zaradi obrambe pred Avari / Obri ♦ zaradi obrambe pred Franki ... 	
11.2	1	ena od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ Avari so ponovno prevzeli nadzor nad večino slovanskega ozemlja. ♦ Karantaniji je uspelo ohraniti samostojnost. ♦ Slovani na območju današnje avstrijske Koroške / pod vodstvom kneza Valuka so ohranili samostojnost. ... 	
Skupaj	2		

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
		A KARANTANIJA	B SPODNJA PANONIJA
12.1	1	♦ Avstrija	♦ Madžarska
12.2	1	♦ Krnski grad / Gospa sveta / Gosposvetsko polje	♦ Blatenski kostel / ob Blatnem jezeru
12.3	1	♦ pod frankovsko nadoblastjo	♦ pod frankovsko nadoblastjo
12.4	1	tri od: ♦ Krščanstvo se je širilo iz Salzburga. ♦ Pokristjanjevanje je potekalo pod vodstvom škofa Modesta (ki ga je v Karantanijo poslal salzburški nadškof Virgil). ♦ Krščanstvo se je širilo z irsko misijonarsko metodo. ♦ Pokristjanjevanje je bilo nenasilno. ♦ Upoštevali so jezik ljudstva. ♦ Upoštevali so stare običaje (ki so jim dali krščansko vsebino). ♦ Pokristjanjevanje je potekalo od zgoraj navzdol. / Najprej je bila pokristjanjena družbena elita. ...	tri od: ♦ Sprva se je krščanstvo širilo iz Salzburga. ♦ V Spodnjo Panonijo sta prišla (solunska) misijonarja Konstantin in Metod. ♦ Konstantin in Metod sta uvajala slovansko bogoslužje. ♦ Pokristjanjevanje je bilo nenasilno. ♦ Upoštevali so jezik ljudstva. ♦ Upoštevali so stare običaje (ki so jim dali krščansko vsebino). ♦ Pokristjanjevanje je potekalo od zgoraj navzdol. / Najprej je bila pokristjanjena družbena elita. ...
Skupaj	4		

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
13	2	♦ C ♦ D ♦ A ♦ B	Za štiri pravilne rešitve 2 točki, za tri ali dve 1 točka.

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
14.1	1	ena od: ♦ Deželni knez je imel najvišjo (politično / sodno / zakonodajno / vojaško) oblast v deželi. ♦ Deželno plemstvo / visoka duhovščina / zastopniki mest so bili povezani v deželni zbor. ♦ Deželni zbor je sklical / vodil deželni knez. ♦ Pravice in dolžnosti deželnega plemstva je urejalo deželno pravo / so urejali deželni privilegiji. ...	
14.2	1	ena od: ♦ Prebivalci so deželo dojemali kot domovino. ♦ Prebivalci so čutili pripadnost deželi. ♦ Prebivalci so kot svojega gospodarja dojemali deželnega kneza. ♦ Nacionalne zavesti še ni bilo, zato so se prebivalci identificirali z deželo. ...	
Skupaj	2		

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
15.1	1	dve od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ Celjani so krepili moč s preišljenim sklepanjem porok. ♦ Ukvarjali so se s posojanjem denarja. ♦ Ukvarjali so se s kovanjem denarja. ♦ Ukvarjali so se z vojaškim najemništvom. ♦ Pomemben vir njihovih dohodkov so bile mitnine / carine / brodnine. ♦ Posesti so širili z dedovanjem / nakupi. ... 	
15.2	1	ena od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ Posest Celjskih je postala kneževina. ♦ Celjski so postali enakopravni Habsburžanom. ♦ Pridobili so pravico postavljati lastna (okrajna) sodišča. ♦ Pridobili so pravico do kovanja lastnega denarja. ... 	
15.3	1	ena od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ Celjski so se (s Habsburžani / Hunyadiji) zapletli v boj za skrbništvo nad mladoletnim ogrskim kraljem. ♦ Celjski so se vmešavali v ogrsko politiko. ♦ Ulrik II. je bil ubit (v zaroti / v Beogradu leta 1456). ♦ Zadnji celjski grof / Ulrik II. ni imel potomcev. ... 	
Skupaj	3		

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila	
16		A CELINSKO MESTO	B OBALNO MESTO	
	1	ena od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ Največ mest je nastalo v visokem srednjem veku / v 13. stoletju. ♦ Mesta so nastala med 12./13. in 15./16. stoletjem. 	ena od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ Mesta so nastala v antiki. ♦ Mesta imajo antično kontinuiteto. 	
	1	dve od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ trgovina ♦ obrt ♦ denarni posli (z njimi so se ukvarjali Judje) 	dve od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ trgovina ♦ obrt ♦ denarni posli (z njimi so se ukvarjali Judje) ♦ kmetijstvo / vinogradništvo / oljkarstvo / sadjarstvo ♦ solinarstvo ♦ ribištvo ... 	
	1	♦ Mesto je obsegalo mestno naselbino (znotraj obzidja).	♦ Mesto je obsegalo mestno naselbino (znotraj obzidja) in poljedelsko okolico / agrarno zaledje.	

	1	ena od: ♦ Mesto je imelo privilegij(e) / privilegijsko pravo / privilegijsko listino. ♦ Privilegij(e) je podelil ustanovitelj mesta / mestni gospod. ♦ Celinska mesta so imela statut le izjemoma (Ptuj).	ena od: ♦ Mesto je imelo statut / statutarno pravo. ♦ Statut so sprejemale mestne institucije.	
	1	dve od: ♦ slovenščina ♦ nemščina ♦ latinščina	dve od: ♦ slovenščina ♦ italijanščina ♦ latinščina	
Skupaj	5			

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
17.1	1	tri od: ♦ kartuzijani ♦ cistercijan(c)i ♦ benediktinci ♦ minoriti ♦ frančiškani ♦ dominikanci ...	
17.2	1	tri od: ♦ Samostani so imeli knjižnice. ♦ Samostani so imeli skriptorije./ Menihi so prepisovali knjige. ♦ V samostanih so delovale šole / skrbeli za izobraževanje. ♦ Samostani so hranili kulturno dediščino / srednjeveške rokopise. ♦ Menihi so pisali kronike. ♦ Samostani so imeli pomembno vlogo v razvoju umetnosti / likovne ustvarjalnosti / arhitekture. ♦ Ukvarjali so se z znanostjo. ...	
Skupaj	2		

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
18	1	♦ B	
	1	♦ D	
	1	♦ E	
Skupaj	3		

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
19	1	♦ ceste / kopenske poti ♦ plovne reke / rečne poti / vodne poti	Za obe navedbi 1 točka.

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
20.1	1	ena od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ Mesta so utrjevala svoja obzidja. ♦ Povečali so stalne vojaške posadke v mestih. ♦ Z višjimi davki so financirali vojsko. ♦ Trgi so morali zgraditi obzidje. ... 	
20.2	1	tri od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ gradnja taborov / umik v tabore ♦ umik v gozdove / jame ♦ obveščanje s kresovi / grmadami ♦ obveščanje z zvonjenjem ♦ streljanje z možnarji ♦ črna vojska ... 	
Skupaj	2		

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
21	1	dve od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ Število prebivalcev je upadlo. ♦ Veliko ljudi je bilo pobitih / odpeljanih v sužnost. ♦ Veliko ljudi se je izselilo (v notranjost dežele). ♦ Nastale so pustote. ♦ Na opustela območja so bili naseljeni uskoki. ... 	

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
22.1	1	<ul style="list-style-type: none"> ♦ (vse)slovenski kmečki upor ♦ 1515 	Za obe navedbi 1 točka.
22.2	1	tri od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ Kranjska ♦ Štajerska ♦ Koroška ♦ Goriška 	
22.3	1	tri od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ povečanje dajatev ♦ povečanje tlake ♦ zvišanje davkov ♦ nespoštovanje stare pravde ♦ omejevanje kmečke trgovine ♦ prilaščanje srenjske zemlje ♦ ponovno uvajanje naturalnih dajatev ♦ poslabšanje kmečkega položaja zaradi potresa / slabih letin / lakote / kuge ... 	
Skupaj	3		

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
23.1	1	tri od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ slaba oborožitev ♦ vojaška neizkušenosť ♦ zaupanje v cesarjevo pomoč ♦ neenotnost zahtev ♦ otežena komunikacija / nepovezanost upornikov ♦ plemiška / najemniška vojska je bila dobro oborožena ♦ plemiška / najemniška vojska je bila dobro izurjena ♦ plemiška vojska je imela konjenico ... 	
23.2	1	tri od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ usmrčitev voditeljev upora ♦ pobijanje / pohabljanje upornikov ♦ povečanje tlake ♦ denarna dajatev za povrnitev škode / puntarski davek / uporniški pfenig ... 	
Skupaj	2		

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
24	2	<ul style="list-style-type: none"> ♦ C ♦ D ♦ A ♦ B 	Za štiri pravilne rešitve 2 točki, za tri ali dve 1 točka.

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
25	3	<ul style="list-style-type: none"> ♦ 1550 ♦ 1713 ♦ 1408 ♦ 1774 ♦ 1436 ♦ 1584 	Za šest pravilnih rešitev 3 točke, za pet ali štiri 2 točki, za tri ali dve 1 točka.

Skupno število točk IP 2: 60